

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. na četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za osnanila plačajo se od štiristopenjske petiti-vrste po 6 kr., če se osnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Orzavni zbor.

Na Dunaji, 4. maja.

Čuden prizor se je danes primeril v poslanski zbornici. Slovenskemu poslancu dr. Gregorcju so pritrjevali nemški nacionalci, češki in maloruski poslanci pa so mu prav odločno ugovarjali. Povod temu so dala izvajanja dr. Gregorca o jezikovnem vprašanji. S temi izvajanjmi se bo treba še baviti, za danes pa bodi dr. Gregorcju brez ovinkov povedano, da se vsaj kranjski Slovenci absolutno ne strinjajo s tem, kar je govoril o prvenstvu nemščine pred drugimi jeziki.

Začetkom seje je Hofmann-Wellenhof predlagal, naj bodo seje obtožnega odseka javne, kateri predlog je zbornica s 144 prot 115 glasom odklonila, potem pa nadaljevala razpravo o jezikovnih naredbah.

Posl. dr. Vašaty se je postavil na stališče, da so vse jezikovne naredbe, tudi Gautcheve, nezakonite. Popolna enakopravnost češčine z nemščino je že uzakonjena, in vlada naj le skrbi, da se bodo ti zakoni izvrševali. Govornik je pobijal trditve, da mora nemščina postati državni jezik in rotiti češke poslance, naj nikar ne vstopijo v jezikovni odsek.

Posl. dr. Gregorec je v utemeljevanju svojega predloga pojasnil jezikovne razmere na Slovenskem in se izrekel za uredbo jezikovnega vprašanja zakonskim putem. Izjavil je v imenu slovenskih poslancev, da smatrajo zakon v varstvo narodnih manjšin za sedanjim razmeram najprimernejšo rešitev jezikovnega vprašanja. Predlagal je, naj se prizna nujnost na jezikovno vprašanje nanašajočih se predlogov in naj se odkažejo posebnemu odseku 48 členov, vlada pa naj se pooblasti, proglasiti ta odsek permanentnim. Govornik je izjavil, da nasvetuje permanentnost jezikovnega odseka samo v svojem imenu in da bo predlagal, naj se o njem glasuje po imenih.

Govornik je potem polemizoval s Hohenburgerjem, kateri je svoji v obrambi nemškopolitične

stranke zahteval posebne zakone za varstvo nemških manjšin, a samo za Češko in Moravsko, da bi Nemci na Koroškem in na Štajerskem mogli Slovence še nadalje zatirati. Ako kdo, so varstva potrebne slovenske manjšine na Štajerskem, na Koroškem in na Primorskem, kjer ne uživajo nikakih pravic, kjer se jim niti šole ne dovolijo, kjer se otroci celo veronauk morajo učiti v tujem jeziku, (Steinwender: Kristus tudi ni slovenski učil.) nemški pa tudi ne. Zakonito uveljavljanje nemškega državnega jezika ni mogoče, ker bi to nasprotovalo elenu 19. drž. osnovnih zakonov. Zakonito uveljavljanje nemški državni jezik pomeni zaničevanje in uničevanje drugih jezikov. Vzlic temu ušiva lahko nemški jezik, recimo kot državni jezik, posebne prednosti (Dobro! mej nacionalci, ugovarjanje mej Čehi), da, on zamore v enakih razmerah zavzemati prvo mesto. (Sokol: Mi se s tem nikakor ne strinjamo.) Priznavam načelo, katero je leta 1884. izrekel Giocholski, da je veljava nemščine na polju skupnih interesov, v javnem življenju, v državni upravi, v kolikor to zahteva jednotnost države po navadi in svobodnem priznanji zadosti zagotovljena. Priznavamo, da naj nemščina zavzema prvo mesto, ali vsiliti si nemščine ne damo, to bi bilo znamenje novim bojem. (Malorus Jarosiewicz: To nam ne zadošča.)

Malorus Okuniewski je naglašal, da je samo državni zbor kompetenten, urediti jezikovno vprašanje, nikakor pa ne deželni zbori.

Malorus Jarosiewicz je zahteval, naj se sklene zakon, po katerem se razdeli Avstrija v skupine po narodnosti in naglašal, da hočejo Malorusi, naj se združijo v posebno malorusko krovino.

Razprava se je potem pretrgala. Prihodnja seja bo jutri.

V Ljubljani, 5. maja.

Kdaj se odpravijo jezikovne naredbe? Nekateri Nemci se vsled zadnjih govorov kneza Liech-

tensteina in barona Dipaulija trdno nadejajo, da dobe v jezikovnem odseku večino za predlog, naj odpravi Thun jezikovne naredbe takoj, ter upajo, da se Thun temu predlogu večine tudi uda. „Bohemia“ poroča, da je Thun izjavil nekemu nemškemu naprednemu poslancu, da jezikovnih naredb ne bode odpravil, dokler se ne doseže jedinstvo mej Čehi in Nemci glede uravnave jezikovnega vprašanja. „N. Fr. Pr.“ javlja, da se Thun ne uda niti pozivu še tako velike večine jezikovnega odseka, ampak da vztraja na zgoraj omenjenem stališču. — Iz Prage poročajo „Deut. Volksblatt“, da po govorih Liechtensteina in Dipaulija in vsled vedenja Italijanov obstoja parlamentarna večina proti jezikovnim naredbam, ki se morajo torej odstraniti, ako velja v Avstriji še kaj princip konstitucionalizma. „Narodni Listy“ izjavljajo, da je desnica izgubila ekzistenčno pravico ter da je sama sebe obsodila, ako ne izključi Dipaulija. „Politik“ piše, da je nemogoče, da bi se jezikovna debata dovršila v petek in da bi se potem volil jezikovni odsek. Vprašanje je torej: ali naj se zasedanje v petek preloži ter po zaključku delegacij nadaljuje, ali naj ima parlament tudi mej delegacijami seje ter naj izvrši jezikovno debato? — „Grazer Tagblatt“, ki se dela v zadnjem času, kakor bi bil glasilo vse nemške opozicije, pa piše, da jezikovnega odseka sploh ne bo, dokler se jezikovne naredbe ne prekličejo, ter napoveduje brezobzirno obstrukcijo, ki bo zabranila sprejem proračuna, nagodb in dr. Najprej jezikovne naredbe proč, potem odsek!

Ključ k ogerski kvoti. Da Dunaj so došle nove tabele, ki naj tvorijo bazo izračunavanja ogerske kvote, in katere je sestavila ogerska vlada. Rezultat številke je ključ, po katerem se izkazuje ogerska kvota okroglo na 30.5%. Ogerska vlada torej noče zvišati kvote. Tabele, katere je izdelala avstrijska vlada, imajo ključ, ki izkazuje ogersko kvoto s 36.4%. Diferenca računov obeh vlad znaša torej okoli 6%. Ogerska kvotna deputacija je predlagala 30.7%, torej skoraj prav toliko kakor ogerska vlada. Ogerska se torej prav nič noče žrtvovati, ampak ostaja trmoglavo na starem stališču.

LISTEK.

Michelangelo in Rafael.

Po zapiskih A. Progarja spisal V. Holz.

(Konec.)

Dà, dragi prijatelj! Različni so motivi, ki so vodili ta dva umetniška Dioskura pri njunem delovanju; različni so bili tudi njiju temperamenti, takisto različna pa tudi je bila naklonjenost usode, ki sta jo živela pod enakim podnebjem, v istem času pod jednim ter istim pokroviteljem-papežem. Rafael stresal je takorekoč kar iz rokava genijalno izumljene podobe svojih nesmrtnih slik, Michelangelo pa je dvigal z velikim naporom vse tiste nadčloveške poštasti iz svoje duše; prvi je bil po svoji naravi pravi ljubljeneč božji, kateremu je stvarnik podelil svetlo dušo, jasno in veselo čud, drugi pa se je boril vse življenje z mračnimi demoni tajnostnega svojega bitja, in kakor sem rekel, živela sta tudi raznovrstno milost papeževe naklonjenosti! Jedva je namreč vitki mladenič Rafael stopil mej prejšnje slikarje papeževe, takoj jih je nadkrilil z božanskim svojim kistom, na kar je papež dal opraskati vse prej že obslikane stene svojih „stanc“ ter poveril njih novo slikanje njemu. Michelangelo

pa se je moral poganjati celih trideset let za izvršenje prvotnega svojega načrta o večkrat imenovanem spomeniku. Rafael proizvajal je svoja dela z lahkotno eleganco, Michelangelo pa se je mučil v pravem pomenu besede s poslikanjem stropa v Sikstinski kapeli, da si je, kakor sam toži, z vzdržnim gledanjem navzgor pokvaril oči.

Res jako ganljivo je videti umirajočega Rafaela pred nedovršeno svojo poslednjo sliko „Izpremenjenje Kristusa na gori Tabor“ in to na svršetku 37. leta svoje dobe; ali uprav tragično pa je gledati napol oslepelega Michelangela v 70. letu njegove starosti, kako kleše svoj lastni nagrobni spomenik, da mramorni odkrhlaži leté na vse strani...

In da veš, kako se je godilo božjemu ljubljencu Rafaelu v gmotnem obziru, navedem ti nekatere podatke iz njegovega pisma, ki ga je pisal dne 1. julija 1514. svojemu ujcu Simonu Ciarliju v Urbino. Ondu pravi namreč Rafael, da stanuje v Rimu v svoji hiši, da ima lastnine za tristo zlatih cekinov, papež mu daje na mesec petdeset zlatih tolarjev za vodstvo pri stavbi cerkve Sv. Petra in da je začel slikati zopet jedno papežovo sobano („sala dell' incendio“), za katero dobi 1200 zlatih cekinov. Vrhu tega pa da more zahtevati za druge slike, ki jih izdeluje zasebno, kolikor se mu ljubi...

No, v materialnem pogledu tudi Michelangelo ni stradal, dasi je moral podpirati svojega očeta in ostale sorodnike. Imel pa je velikanske stroške pri nabavljanju mramorja v Carrari za Julijev spomenik, kakor i za fasado cerkve Sv. Lavrencija v Florenciji, česar mu ni nihče povrnil...

Toda, bodi dovolj primerajočih podatkov iz velezanimivega življenja teh dveh umetniških velikánov, s katerima je preporod krščanske umetnosti v zlatem „Cinquecentu“ dosegel svoj vrhunec!

Jednaka duševna velikana sta bila papeža Julij II. in Leon X., ki sta podpirala in pospeševala to jedino umetniško dvojico toli veledušno, za kar jima mora biti hvaležno vesoljno človeštvo na zemlji! In uprav čuditi se nam je pa tudi njuni visoki toleranci in klasični najivnosti, s katero sta imenovana namestnika božja svojima umetnikoma prepustila popolno svobodo v posnemanju najdovršenejšega vidnega umotvora Stvarnikovega, človeškega telesa, da jima ni trebalo zakrivati ga s tistim — figovim listjem s kakešnim so njiju nestrpni nasledniki dali potem spačiti na pr. Michelangelove podobe na „Sodnjem dnevu“ v Sikstinski kapeli. Takisto je neodpušno, da so prepustili mnogo nesmrtnih del umetniških v oni kapeli kakor v ostalih cerkvah malomarnim paznikom, da so jih okadili s svečami in zatemneli s pra-

Kriza v slovensko-krščanski narodni zvezi? Brnsko staročeško glasilo „Moravska Orlice“, ki stoji za dr. Stojanom, poroča, da brčas zapusti nekaj poslancev krščanske narodno zvezo. Vzrok raskolu bi bil ukor, kateri so izrekli onim jugo-slovenskim poslancem, ki so bili pri glasovanju glede obtožbe Badenijevega ministerstva odošni. Ti poslanci hočejo baje izstopiti iz kluba. Praški „Hlas Naroda“, ki objavlja isto vest, pripomni, da bi bila s tem zmešnjava v desničarskih vrstah popolna. Nam se zdi ta vest do cela iz trte zvita.

Vojna Amerike s Španijo. Dne 29. aprila je zapustilo špansko bojno ladjeve capverdske otoke ter odjadralo preko oceana v dveh oddelkih proti Kubi. Temu ladjevu se pridruži še druga španska eskadra, ki pride iz Kadiksa ali Ferrola. Združeni eskadri se lotita potem ameriškega bojnega ladjeveja, tako da utegne priti tekom 14 dni do nove, a večje in pomembnejše morske bitke, kakor je bila bitka pri Manili. Španci nameravajo menda napasti kako večjo trgovsko luko na vzhodnem ali severnem obrežju Zjedinjenih držav. Amerikanci so na to pripravljeni ter so odredili razne stvari, ki Špancem obtežujejo dohod v ameriške luke. — V Španiji je ministerski predsednik Sagasta kraljici zopet ponudil, da se umakne. Govori se že, da se upelje diktatura pod vodstvom maršala Martinez de Camposa ali generala Polavilje. Suspendiranje zbornic pa bi utegnlo škodovati, ker bi bilo pobiranje novih davkov potem nemogoče. Govori se celo, da postane general Weyler diktator.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 3. maja.

(Konec.)

Predno je obč. svet prestopil na dnevni red, je nadinženér Duffé nujno poročal o regulaciji Frančevega nabrežja, katera je postala vsled zgradbe poslopja meščanskega zaklada neizogibno potrebna. Poročevalec je predlagal, naj se 16 m od rečenega poslopja napravi obrežni zid, kar bo po proračunu veljalo 2000 gld. Nujna je stvar zagraditi, ker se začne Strelava hiša 9. maja podirati in material na obrežje dovažati. — Sprejeto.

Obč. svet. Pavlin je poročal o prizivu Marije Czerne proti magistratovemu odloku glede porave njene hiše v Črevljarskih ulicah. Ker je prositeljica predložila pomankljiv načrt, jej magistrat ni mogel dati stavbenega dovoljenja ter jej naznanil, naj vloži novo prošnjo. Zlasti jo je opozoril, da ne more dovoliti naprave 3. nadstropja na strani Črevljarskih ulic, ker bo ulica le 8 m široka, a v smislu § 34. stavb. reda je dovoljeno zidati v takih ulicah le 11 m visoka poslopja, dočim bi bila trinadstropna hiša 16 m visoka. Prositeljica je predložila nov načrt, a ker zopet zahteva dovoljenja za trinadstropno hišo, je magistrat smatral njeno prošnjo za priziv. Ker je dvorišče premajhno, in bi bile stopnišče in kuhinje, tudi če se razširi, povsem brezrazčne, je poročevalec predlagal, naj se preko prošnje preide na dnevni red.

Obč. svet. Kozak je opozarjal, da so v Črevljarskih ulicah storo vse hiše trinadstropne in je predlagal, naj se prizivu ugodí.

Obč. svet. Turk je priporočal naj se vzprejme Kozakov predlog.

Obč. svet. Lenče je naglašal, da je sosedna Naglasova hiša tudi trinadstropna, da torej zunanja

oblika ne bo skažena, če se vzprejme Kozakov predlog.

Obč. svet. Žužek je rekel, da je stavbni red v prvi vrsti namenjen za novo mesto, v starem mestu pa se lahko kaj spregleda, v tem slučaju se zgradba trinadstropne hiše težje laglje dovoli, ker je v Črevljarskih ulicah več trinadstropnih hiš in bo tako laglje financirati, kakor dvonadstropno.

Obč. svet. Velkaverh se je izrekel za to, da se dovoli trinadstropna hiša, meni pa, da naj se načrt prenaredi, ker na šteto zidovje ne bo možno zidati tretjega nadstropja.

Poročevalec obč. svet. Pavlin je pojasnil, da je magistrat jako dobrohotno postopal in rekel, da je odsekov predlog tako sesavljen, da more prositeljica vložiti nov načrt, na čegar podlagi bo možno dovoliti zgradbo trinadstropne hiše.

Obč. svet je vzprejel predlog obč. svetovalec Velkaverha.

Obč. svet. Velkaverh je poročal o parcelaciji Hudovernikovega sveta poleg plinarne in je predlagal, naj se načrt parcelacije odobri, naj se prvotno po regulacijskem načrtu projektovana cesta od Rasljeve ceste mimo plinarne v Metelkove ulice opusti in odpre cesta od parnega mlina do južne železnice in Hudovernikovega posestva. — Sprejeto.

Obč. svet. dr. Požar je poročal o parcelaciji Souvanovega sveta na Prulah in je predlagal, ker dobi mesto za regulacijo potrebni svet brezplačno, naj se načrt parcelacije odobri. — Sprejeto.

Obč. svet. Pavlin je poročal o parcelaciji Lenarčičevega sveta ob Dunajski in Kolodvorski cesti in predlagal, naj se odobri s pridržkom, da vlada odobri regulacijski načrt za Plinarne ulice. — Sprejeto.

Obč. svet. dr. Starč je poročal o vlogi kranjske stavbene družbe proti začasemu odobrenju regulacijskega načrta za svet nasproti topničarski vojašnici in je predlagal, naj se sklene: Na 23 m projektovana širjava ceste se vzdržuje; Predvrti ob Dunajski cesti se opusté, za druge ulice pa ostanejo; Cesta v Kleče se vzdrži ob svetu kranjske stavbene družbe in se razširi na 16 m, sicer ostane v veljavi regulacijski načrt.

Obč. svet. Žužek je opozarjal na sklep, s katerim je obč. svet odredil, da predvrti ostanejo.

Obč. svet. Pavlin je rekel, da, če so predvrti v varstvo proti prahu potrebni, je to na Dunajski cesti in se izjavil proti predlogu glede ceste v Kleče, češ, če se vzdrži, potem je popolnoma nemogoče vzdržati ostali del regulacijskega načrta. Kranjska stavbena družba se ozira v svojem načrtu, kateri je predložila, samo na svojo korist, a obč. svet se mora ozirati tudi na druga posestva, zato je predlagal, naj se regulacijski načrt nič ne premeni, a če ostane cesta v Kleče kjer je, naj se ves načrt prenaredi.

Obč. svet. Velkaverh se je izrekel za načrt stavbane družbe. Prašni predvrti niso nikak okras, sicer pa se pri vojašnici ne bo nič velicega zidalo. Govornik je odločno priporočal predlog, naj ostane cesta v Kleče, kjer je sedaj, ker bi preložitve veljala 10.000 gld., voda pa je itak že pradruga.

Obč. svet. Turk je priporočal, naj se vzprejme Velkaverhov predlog.

Obč. svet. Svetek se je izrekel proti preložitvi ceste v Kleče, povdarjaje, da treba upoštevati finančni moment.

Obč. svet. dr. Požar je naglašal, da občini ni treba tako podpirati velikih kapitalistov, da ustreže vsaki njih želji. Naglašanje, da bi preložitve ceste v Kleče veljala 10.000 gld., je „schlager“. Ta svota ni nikjer dokazana. Po proračunu bi veljala cesta 8000 gld., 2000 gld. se je dodalo ad captandam benevolentiam. Ako ostane cesta, bodo

naštali sami trikotí. Če mišli obč. svet, da ne sme nič žrtvevati, potem naj se vsa regulacija opusti.

Obč. svet. Šubic je savrnil oditanje, da je voda predraga, povdarjaje, da vodovod izborna funkcija, in da imamo tako krasno sdravo vodo, da lahko rečemo: Hvala Bogu, da imamo tako vodo.

Obč. svet. Velkaverh je rekel, da se ni on zmotil, ampak da sta se zmotila obč. svetnika dr. Požar in Pavlin, kajti preložitve ceste v Kleče bo veljala prej več kakor 10.000 gld. nege manj, češ, da starih cevij ne bo možno porabiti.

Obč. svet. dr. Tavčar je pojasnil, da se ne gre še za parcelacijo sveta pri topničarski vojašnici, ampak za začasno odobrenje regulacijskega načrta. Tega častiti mestni očetje niso premislili. Vsakdo je opravičen, vlagati proti temu ugovoru, obč. svet pa nima pravice te ugovore odklanjati ali jim ustrezati, ampak ima samo pravico, o njih izreči svoje mnenje, potem pa jih predložiti vladi, ki jih dogovorno s dež. odborom reši. Mesto mora gledati, da napravi načrte, kateri bodo kar možno malo veljali. Razširjenje ceste na 23 m sega predaleč. Dovolj bi bilo 20 m. Tu se je prezrlo, da bo moralo mesto plačati ves svet, kar ga bo rabilo za razširjavo nad 20 m. Ugovori so tehtni tako, da je izključeno, da bi vlada načrt odobrila, a občina lahko zopet vstvari prejšnji položaj. Govornik je predlagal, naj se prekliche sklep z dne 3. novembra 1897, s katerim se je začasno odobrila regulacijski načrt in naj se odredi naprava novega načrta.

Obč. svet. Pavlin se je pridružil temu predlogu in umaknil svoj prejšnji predlog.

Obč. svet. dr. Starč se je tudi pridružil Tavčarjevemu predlogu, rekši, da je nasvetoval širjavo 23 m, da bi se mogel zasaditi drevored, in da je proti preložitvi ceste v Kleče, ker bi Ljubljana bila potem valed prelaganja cevij kar dva meseca brez vode.

Obč. svet. Šubic je konstatoval, da dr. Starč pretirava, ker se dajo cevi v jedni noči preložiti in je ugovarjal načinu poročanja, češ, dr. Starč je predlagal, naj se predvrti opusté, česar odsek nikdar sklenil ni.

Pri glasovanju je bil vzprejet predlog obč. svet. dr. Tavčarja.

Obč. svet. Žužek je poročal o prizivu Marije Črnetove proti odloku, s katerim se jej je odreklo dovoljenje, popraviti svojo hišo na Ribjem trgu in je predlagal, naj se priziv odkloni in akt odstopi regulacijskemu odseku radi odkupa te hiše.

Obč. svetniki Kozak, Lenče, Turk in Predovič so priporočali, naj se prošnji ugodí.

Obč. svet. dr. Krisper je predlagal, naj se zadeva vrne magistratu, da dožene cenitev hiše in izposluje revers, kateri je prositeljica pripravljena podpisati in s katerim se zaveže, odstopiti za sedanjo ceno svojo hišo, kadar se bo de za regulacijo potrebovala, potem pa naj meritorno razsodi, če je stavbeno dovoljenje dopustno, proti dovoljenju ugovarjajočega sosedu pa naj zavrne na pravdno pot.

Obč. svet. Plantan se je čudil postopanju magistrata, češ, magistrat je prositeljici najprej ukazal, naj svojo hišo popravi, a ko je ta ukaz hotela izpolniti, je stavbeni urad rekel, da tega ne sme. Taki ukazi vzbujajo mržnjo proti magistratu. Za regulacijske namene zadošča popolnoma, če podpiše prositeljica revers.

Obč. svet. Pavlin je opozarjal, da je poprava te hiše nemogoča, ampak da bo morala prositeljica zidati novo hišo, kar se ne more dopustiti, naj se torej rekurz odkloni, magistratu pa naroči, da stopi takoj v dogovor radi odkupa hiše.

Obč. svet. Žužek je zavrnil trditve dr. Krisperja, da se stvar vleče že tri leta, kot neresnično, ker je bila prošnja šele 2. marca 1898 vložena, ter

■ Dalje v prilogi. ■

hom! V tem pogledu pritrjujem i jaz tožbi Tvojega učenjaka! Če razpadejo ti umotvori, kam bodo hodili se učit naši umetniki? Pa kdo se bode brigal za umetnost v veku — kolesarstva in zrakoplovstva! —

Moj čas je bil potekel, blagajnici moji se je začelo kazati dno in nova naročila so me klicala na delo domov. Da-si nisem pil iz „fontane Trevi“, katere voda ima neki moč, privabiti rimskega romarja nazaj v večno mesto, ipak se nadejam, da se vrnem — ako mi Bog ohrani zdravje — i jaz še kdaj semkaj v svetovno središče lepih umetnostij. In takrat si ogledam vse umetnine bolj temeljito, katere sem zdaj pozdravil kar iz dalje.

Na odhodu sem obromal še nekatere zname nitejše postaje umetniškega mojega potovanja po Rimu. V Pavlinski kapeli v Vatikanu sem si ogledal oni dve Michelangelovi sliki al fresco: „Spreobrnjenje apostola Pavla“ in „Križanje apostola Petra“, kateri je imenovani umetnik slikal v svojem 80. letu.

V vatikanski galeriji slik pa naslednje Rafaelove slike: „Kronanje D. Marije“, „Vera, upanje in ljubezen“, predstavljene v treh ljubeznivih ženskih podobah, potem njegovo „Madono di Foligno“ in pa poslednjo njegovo sliko, že prej omenjeno „Izpremenjenje Kristusovo“, katere gorenji del je ustvaril sam Rafael.

V cerkvi „St. Pietro in vincoli“ sem se čudil onemu Michelangelovemu „Mojzesu“, o katerem sem Ti poročal že zadnjič ter videl naposled oni tolikrat že navedeni spomenik papeža Julija II.

Nadalje sem se poklonil v Belvederu prekrasnemu kipu Apolona in prečudoviti skupini „Laokoon s svojima sinoma“, ki je jedini nepoškodovani umotvor grških kiparjev Agesanderja, Polydora in Athenodora v Rodu. Razume se samo ob sebi, da sem posetil tudi v kapitolskem muzeju razpostavljeno Venero, posnetek Praksiteljeve boginje ljubezni od neznanega grškega kiparja.

Končno sem že posetil Farnesinsko vilo, kjer sem spoznal Rafaela tudi kot profanega slikarja mitoloških pravljic o Galateji in Psyhi.

Na to sem se napotil zopet v baziliko sv. Petra v Vatikanu ter se poslovil še od ondotne Michelangelove podobe „Pietà“, to je Mati božja z mrtvim Kristusom v naročju. Kaj sem čutil stoječ pred tem prečudnim umotvorom, katerega je slavni Florentinec ustvaril v 23. letu svoje dobe — tega Ti, dragi moj, tu ne bodem razkladal, ker mi je isto čustvo presveto! . . .

Takisto Ti ne bodem opisoval ne jedine, toli veličastne bazilike, kakeršna je ona sv. Petra tu v Rimu, še manje pa ti bodem razkladal preočarljivi

razgled s svetovnoznane njene kupole, tega nesežnega čudotvora nesmrtnega Michelangela! Prištedi si tistih par petdesetakov, ki jih je treba danes za potovanje v Rim, ter pridi sam v večno mesto in ko bodeš stal tam gori na kupolski galeriji, vzkliknil bodeš, kakor jaz: Gospod, podeli mi še nekaj let življenje, da použijem vso slast tega jedinega pogleda po Rimu in njega okolici!

* * *

Dostavek priobčevalca. To pismo sem bil pripravil za tisk že meseca oktobra 1897. Dobivši je zdaj o selitvi med papirji, dejal sem: Ker jih je šlo v svet že 20, naj pojde z njimi še to, 21., poslednje Progarjevo pismo! To omenjam zato, da ne bode morda kdo vihal nosu, rekoč: Že zopet pričinja s svojim progarjevanjem ali kali?

Zajedno si dovoljujem še to-le pripomnjo. Prijatelj Progar mi je pisal namreč s svojega potovanja po Italiji okolo trideset pisem. Ta pisma sem popolnil, popravil, tu in tam menda tudi pokvaril ter za tisk priredil. S tem nisem nameraval nič drugega, nego li to, da sem opozoril naše občinstvo na znamenite umetnine, katerih videti nima vsakdo priloike. In s tem se poslavljam od potrpežljivih čitateljev na tem polji.

dokazal, da z ozirom na § 26. stavb. reda ni možno dati v tem slučaju stavbenega dovoljenja, ker je dolžnost občine, da čuva regulacijsko črto.

Obč. svet. dr. Krisper je odgovoril, da se razpravlja samo o zadnji prošnji, da je pa tudi že ranjki črne v tej stvari vlagal prošnje.

Župan Hribar je pojasnil, da Črne ne bo mogla zidati, ker če se jej da stavbeno dovoljenje, se s tem razveljavi del regulacijskega načrta in se bo stvar še dolgo zavlekla, ter zavrnil trditev, da gre samo za popravilo, ker je hotela prositeljica temelj prezidati. Magistrat je korektno postopal in je vsako očitiranje neopravičeno.

Pri glasovanju ni bil vzprejet noben predlog, vsled česar pride stvar v prihodnji seji zopet na vrsto.

Obč. svet. dr. Starč je poročal o prošnji Luckmanovih dedičev glede odstopa nekaj sveta in fasadiranja hiše na Poljanski cesti in je predlagal, naj se prošnji ugodí. — Sprejeto.

Obč. svet. Pavlin je poročal o prošnji za stavbne črte za novi hiši J. Požlepa in Terezije Medičeve ob Dunajski cesti in je predlagal, naj se regul. načrt za dolžino 200 m odobri, naj se prepušti določitev stavbenega sistema za ta svet magistratu, kateremu se naroči, stopiti v dogovor z arhitektom Baumannom, da napravi regul. načrt za svet mej južno železnico in Dunajsko cesto. — Sprejeto po nekih opombah dr. Krisperja.

Obč. svet. dr. Požar je poročal o prizivu M. Pongračeve, ki zahteva, naj občina na svoje stroške preloži poleg prositeljčine hiše preložen kanal in je predlagal, naj se priziv odkloni, magistratu pa naroči, naj vpraša prositeljico, koliko hoče prispevati, da se napravi nov kanal, ki se zveže z onim pri Tonhalle. — Sprejeto.

Obč. svet. Pavlin je poročal o napravi javnega stranišča in jame za smeti v takozvanem „Pratru“ v Lattermanovem drevoredu in je predlagal, naj se dovoli v ta namen 510 gl. — Sprejeto.

Obč. svet. Plantan je poročal o ponudbi J. C. Hamanna, ki hoče kupiti ostanek Strelovega sveta v Špitalskih ulicah ter podreti Schmidtovo hišo in sezidati novo trinadstropno hišo. Občina je za Strelovo hišo plačala 135 gl. za štirijaški meter, Hamann pa ponuja po 15 gl., za 67 4 štirijaških metrov 1011 gl. To je premalo, primerno pa je ako se zahteva 3000 gl. Poročevalec je predlagal, naj se ponudba odkloni, Hamannu pa svet ponudi za 3000 gl.

Obč. svet. Žitnik je povdarjal, da je 3000 gl. premalo in predlagal, naj se zahteva 6000 gl.

Obč. svet. Lenče je nasvetoval, naj se prepušti svet za 3000 gl. s pristavkom, da mora Hamann vsaj 15 let ostati v tej hiši in je ne sme prepustiti židu, kar hoče storiti, kakor govoré ljudje.

Obč. svet. dr. Krisper je predlagal, naj se ta važna stvar odloži do prihodnje seje, kateri predlog je bil po kratkem pojasnilu župana Hribarja vzprejet.

Končno je obč. svet. dr. Krisper interpeliral župana, hoče-li potrebna pojasnila dajati, predno se debata zaključí, na kar je župan Hribar odgovoril, da to vedno stori, da pa pri razpravi o zadevi hiše Marije Črnetove tega ni mogel storiti, ker je bila debata z govorom dr. Krisperja končana, a županovo pojasnilo se je nanašalo prav na ta govor.

Obč. svet. dr. Krisper je hotel še jedno interpelacijo staviti, a obč. svetniki so odšli, na kar je župan zaključil sejo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. maja.

— (Slovanska krščansko narodna zveza.) „Moravska Orlice“, v Brnu izhajajoče češko glasilo, poroča, da so v „Slovanski krščansko-narodni stranki“ nastala nasprotja, vsled katerih se je bati, da izstopijo nekateri poslanci iz tega kluba. Rečeni list pravi, da je uzrok diferencam to, da je klub izrekel grajo tistim poslancem, kateri so bili odsotni, ko se je v parlamentu glasovalo o obtožnih predlogih proti Badenju. Nam se ne zdi verjetno, da bi kateri poslanec iz takega vzroka hotel izstopiti iz kluba.

— (Efektna loterija za potresni zaklad.) Slovensko občinstvo je še vedno čisto tega mnenja, da razpošilja srečke za efektno loterijo mestni magistrat ljubljanski, in jih vrača njemu, če so nemki naslovljene. Da ne bo nobenega nesporazuma, ponavlja se še jeden pot to, kar je bilo ob raznih prilikah že povdarjano: Razpečavanje srečk in vse dopisovanje je prevzela bančna tverka dunajska Schellhammer & Schattera, in mestnega magistrata ne zadene nobena odgovornost, če so posamezniki žaljeni v svojem narodnem čutu, ker so prejeli srečke pod nemškim naslovom.

— (Nadžkof dr. Missia) pride že ta teden do nedelje v Gorico, a slovesna instalacija bo dne 15. t. m.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenki izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 24. do 30. aprila kaže, da je bilo novorojencev 21 (= 31.18 ‰), mrtvorojenca 2, umrlih

25 (= 37.12 ‰), mej njimi jih umrlo za jetiko 9, za vnetjem sopilnih organov 3, vsled samomora 2, za različnimi boleznimi 11. Mej njimi je bilo tujcev 10 (= 40 ‰), iz zavodov 16 (= 64 ‰), za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za vrtico 3.

— (Nepreviden voznik) Danes dopoldne povozil je Pred škofijo fijakar Milan Pukelstein 73 let staro zasebnico Katarino Lenarčič, katera je je bila na obeh nogah tako težko poškodovana, da so jo morali prepeljati v deželno bolnico.

— (Tujci v Ljubljani.) Tekom meseca aprila bilo je v tukajšnjih hotelih in gostilniških prenočiščih 2040 tujcev, torej za 263 več nego v istem mesecu lanskega leta.

— (Operna pevka gospica F. Verhunc) katera sedaj z velikim vspehom gostuje po Nemškem, se v kratkem vrne za malo časa v Ljubljano in priredi, kakor čujemo, tu koncert, na kateri že sedaj opozarjamo naše občinstvo. Ker je bila gospica Verhuncova predno je šla na konservatorij na Dunaj, učenka „Glasbene Matice“, bode tolikanj bolj zanimalo vsakoga slišati to umetnico rojakinjo, katera kaj z lepim vspehom napreduje.

— (Trgovinsko in pomorsko sodišče tržaško in slovenski jezik.) „Edinost“ poroča o važni dogodbi pri trgovinskem in pomorskem sodišču v Trstu. Dr. Gregorin je bil vložil slovensko menično tožbo, in sodišče je izdalo slovenski plačilni nalog, proti kateremu je toženčev laški zastopnik uložil ugovor v laškem jeziku. Pri sodni obravnavi je začel predsednik italijanski govoriti in, priznavajoč, da ima dr. Gregorin pravico, govoriti slovenski, zahteval, naj vendar laški govori, češ, da v Trstu ni predsednika, ki bi slovenski umel. Zapisnik je narekoval v laškem jeziku in na protest dr. Gregorina izjavil, da slovenskega zapisnika ne more narekovati, ker ne zna toliko slovenski. Dr. Gregorin je apeloval na sodni dvor in ta je odredil, da se razprava prenese, da se na razpravo pokliče tolmač, da se bo razpravni zapisnik pisal v laškem jeziku, tožiteljica pa da bo imela pravico zahtevati, da se jej laški zapisnik raztolmači v slovenskem jeziku. — Dr. Gregorin si je pridržal pritožbo proti temu popolnoma nezakonitemu postopanju. To je predraščična ilustracija ravnopravnosti pri tržaških sodiščih in pač vredna, da se tudi pravosodnemu ministru pomakne malo bližje pred oči.

— (Samomor.) V Celovci se je ustrelil infanterist pri pešpolku št. 17 Ivan Jerina.

— (Slovenci v Ameriki.) V zadnjem času so si naši rojaki v mestu Ely v državi Minnesota priborili pristop v občinski svet. Izvoljena sta bila obč. svetnikoma Anton Kočevar v prvem in Josip Skala v tretjem razredu.

— (Razpisani službi.) Dva kancelijska pomočnika se vzpjemeta pri okrajnem sodišču v Kočevju. Mesečna plača do 35 gl. Prošnje istotja.

* (Kako živi ameriški vojak?) Znano je, da sestoji ameriška vojska večinoma iz prostovoljcev, kateri so najeti za neko dobo ter dobivajo mesečno plačo. Ti prostovoljci so sicer dosti dobri vojaki, a mehkužniki. Pripeti se čisto, da 3/4 polka na vajah oboli radi hrane, solnčarice in drugih boleznij. Zato je izdalo poveljništvo sledeči navod: Ne pij vode, dokler ni kuhana. Ne koplji se v vodi, ako ni bila kuhana. Svoje jedi dobro prokuhaj! Izogibaj se alkohola! Ne mudi se na nočnem zraku ali na rosi! Če se pa že ne moreš izogniti temu, zavij se dobro in zakrij si dobro obraz! Vsikdar se izogibaj vlažnosti! Menjaj svojo obleko, ako je postala mokra. Bodi zmeren v jedi; ne jej veliko, ko si utrujen ali razgret! Po vsakem maršu koplji svoje noge v kuhani vodi, osuši jih potem dobro in oprši jih s kakim prahom za noge! Ne obuvaj mokrih nogovic! Ne obuvaj nogovic, ako niso noge popolnoma suhe! Ne jej sadja, ako ni zrelo! V poletju sploh ne jej sadja! Zjutraj vzemi 3–5 gramov kinitina in skledico vroče kave! To je neizogibno potrebno. Okolo telesa nosi vedno pas iz flanele! Menjaj vsaki dan vso svojo obleko, sosebno nogovice in spodnje hlače! Izogibaj se ekscesov vsake vrste. Izogibaj se tudi solncu, kolikor ti mogoče; ako pa moraš na solnce, potem nosi mokro ruto v svojem klobuku! Daj si cepiti kožo! Ako možno, nosi vedno po jedno citrino seboj, katero sesaj, ako si žejen! Tako naj skrbi za se vojak. Častnikom pa je naročeno, naj imajo seboj vse možne stvari za toaleta in raznih družih, kakoršne rabijo navadno le oni ljudje, kateri morejo veliko dobrega uživati, ne da bi morali delati. Prijetno je biti vojak v Ameriki, ako je možno izvrševati tak navod. Naši krepki vojaki ne utegnejo niti na vajah pečati se s takimi mehkužnimi malenkostmi, še manj pa v vojni. Dež, solnce, rosa, mraz, prah, mokra obleka in lačen želodec — vse se vrsti v vojni, zato pa jih vendarle ni konec!

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Dolenski na Dunaji prepušča 8 kron, katere mu

je vposlalo upravištvo „Ljubljanskega Zvona“ kot prvo nagrado za neki rokopis, družbi sv. Cirila in Metoda z geslom: „Jezik, ki sem ga govoril najprej — Naj se širi in traja vekomej!“ — Gosp. Fr. Verbič, posestnik v Borovnici 5 kron namestu venca na krsto v Mirkah umrlega Štefana Furlana. — Gosp. Fran Lavtižar, učitelj v Kamni gorici 1 krono. — Skupaj 14 kron. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 5. maja. Poslanika zbornica je danes s 142 proti 121 glasom odklonila predlog, naj bodo razprave legitimacijskega odseka javne, potem pa nadaljevala jezikovno razpravo. Dr. Elvert je napovedal vladi najostrejšo opozicijo, ako ne prekliče jezikovnih naredb. Jaworski je precizoval stališče poljskega kluba tako, da je poleg politične in državljanske svobode varovati tudi narodno, kar izključuje vsak privilegij. Poljaki so za to, da se vprašanje ne reši po kaki doktrinski šabloni, ampak z ozirom na razmere in potrebe v posamičnih deželah. Najlaglje bi se to doseglo potom porazumljenja mej narodov. Glede kompetence stoje Poljaki slej kakor prej na avtonomističnem stališču. Fournier je dolgočasno polemizoval z raznimi predgovorniki, Schwegel je izjavil, da bodo nemškoliberalni veleposestniki glasovali za izvolitev jezikovnega odseka, Iro pa je nemškim strankam grozil, da bodo Schönererjanci vsacega ožigosali kot izdajalca, ako vstopi v jezikovni odsek. Rekel je, da mu ni nič na Avstriji, ker ta obstoji le od danes do jutri in more biti mogočna in velika, samo če je nemška. S pravo laško hinavščino je govoril d. Angeli, kateri se je izrekel proti nemškemu državnemu drž. jeziku in zahteval, da se pri določitvi narodnostnih pravic ni ozirati na številke, ampak varovati absolutno gospodarstvo Lahov, kateri so itak prikrajšani! Zahteval je tudi laško učiteljske in laško vseučilišče. Zdaj govori Schöpfer. Prihodnja seja bo jutri.

Dunaj 5. maja. Parlamentarna komisija desnice je imela včeraj sejo, v kateri je Dipauli opravičeval svoje postopanje. Karlon je v imenu večine nemške katoliške stranke izjavil, da stranka obžaluje in obsoja Dipaulijevo postopanje. Ebenhoch je povedal, da klub ni vedel, kaj bo Dipauli govoril, in da ga ni pooblastil, izjaviti se za preklic jezikovnih naredb, ker stranka ne zahteva, da bi se naredbe preklicale, dokler se jezikovno vprašanje ne uredi drugače. Jedni sodijo, da izstopijo Dipauli in njegovi tirolski somišljeniki iz kluba nemške katoliško-ljudske stranke, kar bi bilo najbolje, ker prej ni upanja, da Dipauli odneha od svojih spletk.

Dunaj 5. maja. Z včerajšnjim govorom dr. Gregorica, zlasti z odstavkom o prvenstvu nemškega jezika, se slovenski poslanci ne strinjajo in obsojajo ta odstavek tudi slovenski poslanci iz Štajerske.

Dunaj 5. maja. Situacija v parlamentu je jako slaba. Namerna ano skupno posvetovanje vseh klubovih načelnikov glede modusa procedendi pri razpravi o jezikovnih predlogih se je odpovedalo. Obstruktivske stranke z Dipaulijem vred so namreč zahtevale, naj se o vseh jezikovnih predlogih pavšalno glasuje, kar pa je predsedništvo odklonilo. Predsedništvo zahteva, naj se o vsakem predlogu posebe glasuje, češar zopet obstruktivisti nečejo.

Dunaj 5. maja. Vlada sili na to, naj ima poslanska zbornica dne 13. in 14. sejo, da nadaljuje razpravo o jezikovnih predlogih. Desnica se temu upira in bržčas se to pot ne izpolni Thunova želja.

Dunaj 5. maja. Socijalni demokrat Verkauf bo jutri nujno predlagal, naj vlada odpravi carino na žito.

London 5. maja. Špansko brodogradje, katero je pred nekaj dnevi od kapverdiških otokov odplovalo proti Ameriki, se vrača v Kadiks, da se združi z ondu nahajajočim se brodogradjem.

London 5. maja. Vest, da se je v Madridu zgodil atentat na ministerskega predsednika Sagasta, je izmišljena.

London 5. maja. Havajski predsednik je ponudil Havaj Američanom, da bi tam imeli pristan in skladišče za premog.

London 5. maja. „Times“ javlja, da nočejo Združene države polastiti se Kube, pač pa Portorike.

Madrid 5. maja. Politični položaj je skrajno kritičen. Z vseh strani prihajajo vesti o revoltah. Vojaštvo ne more več vzdrževati redu. V parlamentu je včeraj posl. Salamon strastno napadal dinastijo, ne da bi mu bil kdo ugovarjal. Kraljica regentinja hoče odstopiti in v diplomatskih krogih se sodi, da jej ni odprta druga pot. Don Carlos se nahaja v Bruslju, a da je v zvezi z revoltami, o tem nihče ne dvomi.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm v 24 urah
4	9. zvečer	733.7	12.6	sl. sever	oblačno	
5.	7. zjutraj	734.0	11.0	sr. vzhod	dež	5.6
"	2. popold.	735.5	16.7	sr. jug	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 14.0, za 1.5° nad normalno.

Dunajska borza

dne 5. maja 1898

skupni državni dolg v notah	102	gld	10	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	80	"
Avstrijska zlata renta	121	"	20	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	90	"
Ogderska zlata renta 4%	120	"	80	"
Ogderska krona renta 4%	99	"	15	"
Avstro-ogderske bančne delnice	914	"	—	"
Kreditne delnice	357	"	35	"
London vista	120	"	75	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	80	"
20 mark	11	"	77	"
20 frankov	9	"	54	"
italijanski bankovci	44	"	50	"
3 kr. cekini	5	"	66	"

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Hebr., Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc - Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Hebr., Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. — **Proga v Novo mesto iz v Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 45 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 1. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. (17—101)

Iščem spretnega pisarja

ki je že služboval pri notariatu. Plača 35—40 gld. Vstop takoj; službena sprave potrebna.

(703—1)

Notar Pirnat v Mokronogu.

Lepo stanovanje.

V Franciškanski ulici št. 6 (nova hiša) se odda s 1. avgustom v drugem nadstropju lepo stanovanje, obstoječe s treh sob in s pritliklinami. Več pri lastniku gostilne „pri Štefanu“.

Fran Trtnik, dež. blagajne kontrolor in posestnik, naznanja v svojem in svojih sorodnikov imenu vsem znancem in prijateljem prežalostno vest, da je njegov edini brat gospod

Karol Trtnik

c. kr. dež. sodnijski svetnik, voditelj okr. sodišča na Vranskem in častni občan mnogih občin,

on di dne 4. t. m. zvečer ob 7 uri po kratki, a mučni bolezni v 52. letu svoje starosti previden s svetotajstvi mirno v Gospodu zaspal.

V Ljubljani, dne 5. maja 1898. (700)

Zahvala.

Globoko ginjeai usojamo si tam potom izreči najiskrenejšo zahvalo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izraženo nam sožalje ob bolezn i in smrti naše preljube soproge, oziroma matere, stare matere in tašče, gospe

Marije Košir

posestnice in gostilničarke v Spodnji Šiški

kakor tudi vsem onim, ki so se udeležili spreveda k večnemu počitku, osobito gospodu županu Francu Kavšku in gospodom odbornikom, dalje sl. čitalnici in sl. gasinemu društvu v Spodnji Šiški.

V Spodnji Šiški dne 5. maja 1898.

(704)

Žalujejo ostali.

Izjava.

Po mestu in okolici raznašajo se razne vznemirjajoče govorice, ker smo tajnika Ant. Gregoriča od službe odstavili. Ker je zgubil zaupanje, se temu nismo mogli izogniti, dasi je upati da se stvar brez vsake škode poravnava.

Ni res, da bi bil prejšnji tajnik poneveril 20.000, 30.000 ali 40.000 gld. kakor je pisal graški časnik. Tistim pa, ki imajo pri posojilnici denar na obresti naložen, ne preti prav nobena nevarnost, ker znaša rezervni zaklad nad 90.000 gld., vplačani deleži nad 52.000 gld., ker je denar varno izposojen, velik del t. j. 136.584 gld. proti vknjižbi.

Hudobni ljudje porabijo so tudi to priliko, da vznemirjajo druge, da spodbujajo našemu zavodu zaupanje.

Zamolčati ne moremo, da je nemška mestna hranilnica v Ptui bivšemu našemu tajniku na vložno knjižico našega zavoda posodila 4000 gld., da pa ni poznala do nas toliko kolegijalnosti, da bi nas bila na katerikoli način opozorila, da je napravil naš tajnik pri njej dolg.

Hranilno in posojilno društvo v Ptui

dne 2. majnika 1898. l.

Andrej Jurca

ravnatelj.

Mih. Brenčič, Dr. Franc Jurtéla, Tomaž Mikl
Simon Oščan, Dr. Jak. Ploj, Jos. Zelenik

odborniki.

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti iskreno ljubljene soproge, oziroma matere, hčere in sestre, blagorodne gospe

Eme pl. Strigl roj. Vilhar

ki je po kratkem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, dne 1. maja ob 10. uri zvečer v 34. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki predrage rajne bodo iz Prage v Ljubljano in v petek, dne 6. maja, ob 6. uri popoldne od kolodvora južne železnice na mirodvor pri sv. Krištofu prepeljani, kjer se bodo v rodbinski grobnici k večnemu počitku položili.

Maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Drago pokojnico priporočamo v blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 3. maja 1898.

Tihega sočutja prosijo

Edmund vitez pl. Strigl, Vladimir, Rihard, Milan
c. in kr. topničarski nadporočnik otroci.

Amalija Vilhar roj. Luckmann
mati.

Ivan Vilhar
oče.

Olga Vilhar
sestra.

(705)

VIZITNICE Narodna Tiskarna.

priporoča

Karol Mayer

c. kr. poštni asistent

Henrieta Mayer

rojena **Bukvič**

— poročena. —

(699)

Ljubljana, 5. majnika 1898.

Zaloga biciklov!

* BRENNABOR *

Najboljše vrste kolesa

tu- in inozemskih tovarn (Geugeot, Brenna-
bor, Liglet Cycle „American“ in dr.) priporočata
podpisanca

po kolikor mogoče nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se
bodo točno, solidno in po ceni izvrševala.

Cenike razpošiljava na zahtevo.
Z veselošovanjem (309—10)

Bohinec & Majcen

Dunajska cesta št. 5.

Istotam tudi mehanična delavnica.

Naš zastopnik v Rudolfovem je g. J. Medved.

Od cestnega odbora za sodni okraj Senožeč se naznanja, da bo pristojbina mitnice na Reški deželni cesti pri Vremih za tri leta, to je od 1. junija l. 1898. do 1. junija 1901. na javni dražbi

dne 16. maja 1898

ob 9. uri dopoldne v hiši gospoda Maksa Dekleva v Vremem Britofu v zakup dana pod naslednjimi pogoji:

1. Zakupnik zadobi pravo mitniško pristojbino pobirati, katera znaša:
 - a) od jednega upreženega voznega živalčeta po 4 kr.
 - b) od jednega težkega gnanega živalčeta, (vola, konja, bika, krave, junčka, 2 „
 - c) od jednega lahkega gnanega živalčeta (teleta, ovce, koze, prasca in svinje po 1 „
2. Zakupnik stoji v porabo mitniški hodi s pritliklino, potem stanovanje v mitnični hiši proti letnemu ponaprednemu izplačilu najemščine 25 gld., na cestni odbor Senožeč.
3. Zakupnik se mora vsak mesec na slavnj c. kr. davkaraki urad v Senožečah ponazadno odrajtati, sicer pa 5 od sto obresti od vsacega zapadenega obroka plačati.
4. Dražba se zna vsak udeležiti, ki ima za to postavno sposobnost in zamore dati pogojno varnost ter iz mitniških zakupov ni izrečno izločen.
5. Kdor bi v imenu katerega drugega ponudbo staviti hotel, se mora s sodniško poverjenim pooblastilom svojega pooblastitelja pri komisiji pred dražbo izkazati in taisto med izročiti.
6. Pismene, s postavnim kolkom previdele ponudbe morajo:
 - a) Varščino (Caution) valed odstavka 8. teh pogojev v gotovini ali pa v državnih papirjih po zadnje spoznanem borznem kursu ali pa z dokazanim spričevalom, da je ta znesek pri jednej eraričnih zalog v gotovini ali pa v državnih papirjih po kurzu vrednosti vložen ali hipotekarno pupilarno utrjen bil, tedaj če je kavcija hipotekarno zagotovljena, mora biti taista z deželno ali zemljiško-knjižnim sastavnim vpiskom ali izpiskom in sodniško cenitveno listino od hi-poteke prevideana.
 - b) Take ponudbe morajo

do 15. maja 1898

- c) Pismene ponudbe morajo znesek v številkah odločno in razumljivo povedati in mora ponudnik svoje ime in priimek, potem stan in stanovališče podpisati. Stranke pisave ne more, naj svoje lastnoročno znamenje k pismeni ponudbi pridenó, v kateri mora biti podpisan tudi jeden podpisalec kot priča in še jedna priča ter obeh stan in stanovališče. Če je več oseb skupno jedno pismo ponudbo vložilo, morajo v taisti povedati, da se kot nerazdelni soplačevalci jeden za vse in vsi za jednega, na dopolnitvo zakupnih pogojev zavežejo. Ob jednem morajo v ponudbi tistega soudeleženca naznaniti, na katerega ime se bo napisal zakupni objekt.
 - d) Take ponudbe ne smejo imeti nobenih pristavkov (klausel), katere bi utegnile prikrajševati dražbene pogoje, ampak morajo odločno izraževati, da hoče ponudnik vse v tem objavljeni zapopadene in one pri ustmeni dražbi prečitane, v dražbeni zapisnik zapisane pogoje natanko spoľnjevati.
 - e) Zurač morajo pismene ponudbe imeti ta-le napis: „Ponudba na zakup mitnice pri Vremih“.
 - f) Pismne ponudbe so pravovezilne za ponudalca od časa njih vloge, za cestni odbor pa še le od časa, katerega se potrditev ponudbe dotičnemu ponudalcu na znanje dá. Pismene ponudbe bodo po dovršeni ustmeni dražbi v pričo zakupnih dražbenikov odprte in razglašene. Zakup se bo potem, ne da bi se naprej dražilo, tistemu prisnal, kateri bo ali po ustmeni dražbi ali po predpi-sani pismeni ponudbi največ ponudil, pa naj si bo, da je ta ponudba izkli-cani znesek dosegla ali presešla, če je za sklepanje dotične zakupne pogodbe pripravna. Omeniti je, da, ako bi pismena in ustmena ponudba jednaki bili, dobi ustmena, od dveh ali več jednaki pismenih ponudb, dobi pa tista pred-nost, za kate o bo žrebanje odločilo, izpeljano po dražbeni komisiji.
 7. Zakupnik je navezan kavcijo šesti del cele zakupnine položiti, to se zna odraj-tati v gotovini, državnih papirjih ali fidejussorično.
 8. Vsak mora predno se sme dražbe udeležiti, znesek 100 gld. dražbeni komisiji kot začasno kavcijo izplačati; to izplačilo zna biti, kakor zgorej rečeno, v gotovini, zem-ljiško - odveznih obligacijah ali c. kr. državnih papirjih po zadnje poznani kurzu vrednosti.
 9. Precej po dovršitvi dražbe bodo kavcije nezakupnikom povrnjene, zakupniku pa bo taista še le po dogotavljenju kavcije (v zmislu točke 7) povrnjena; to dogotavljenje mora se zgoditi pred izročenjem zakupnega objekta.
- Vsi drugi splošni zakupni pogoji se morejo ogledati pri cestnem odboru v Seno-žečah in v Postojini.

Odbor skladnih cest v Senožečah
dne 1. maja 1898.

Obrazec za pismo ponudbo.

Jaz ponujam za nakup pobiranja mitniške pristojbine na Reški deželni cesti pri Vremih za čas od 1. junija 1898 do 1. junija 1901 zakupni znesek (ponudni znesek številkah) piši: (ponudni znesek v črkah), in storim zagotovilo, da se hočem pogojev, kateri so v dotičnem objavljeni naznačeni, točno držati.

Kot začasno kavcijo prilagam tu zašek 100 gld.

(Podpis mora biti po objavljenem predpisu.)

Najboljša in najlepša semena za travo

dobé se samo pri

(484-10)

Mihaelu Kastner-ju v Ljubljani.

1. Lolium perenne tenue, Pacey-a an-gleška Ray-trava, niska, najfinejša in naj-čistejša, ekstra teška, visoko-prima kvaliteta 50 K gld. 16.—
2. Lolium perenne, angleška Ray-trava najtežja kvaliteta „ 12.—
3. Lolium perenne, angleška Ray-trava dobra kvaliteta „ 11.—
4. Mauthner-jeva „Margarethen-Insel“-zmes, samo iz najnižjih, finolistnih in najvstrajnej-ših trav obstoječa „ 30.—
5. „Berliner Thiergarten“-zmes za ozelje-njevanje jako lahkih in peščenih vrtnih tal „ 30.—
6. Lawn-trava-zmes, se protivi tudi suši prav krepko „ 25.—

Ako se vzame pod 10 K, je cena za kilo za 10 kr. višja.

Domačijo

z dobro gostilno in trgovino na deželi ali na prometni cesti ali pa v mestu se kupi ali v našem vzame.

Ponudbe pošljejo naj se pod šifro „100“ na upravnitvo „Slo-venkega Naroda“.

(657-3)

Poletne obleke
od 10 gld. naprej
pri
Gričar & Mejač-u
Ljubljana,
Prešernove ulice
št. 9.
(692-1)

Koncesijoniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dne 7. maja 1894, št. 5373.

Severno-nemški Lloyd v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v Newyork:

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Bremen-Sev. Amerika.
V Newyork.

Iz Southamptona ozir. Cher-bourga ob sredah in nedeljah.
Iz Genove oziroma Neapolja

Bremen-Juž. Amerika.
V Montevideo.

V Baltimore.

via
Gibraltar
2-3krat mesečno.

Bremen-Istočna Azija.
V Kina.

V Buenos Aires.

Prekomorska vožnja
v Newyork
6-7 dni.

Bremen-Avstralija.
V Adelaide,
Melbourne,
(825-11) Sydney.

V Japan.

Najboljša in najcenejša
potovalna prilika.

Generalno ravnanje v Ljubljani:
Edvard Tavčar.

1. avgusta t. l.

bodo v moji hiši

3 stanovanja

prosta.

Henrik Kenda

Mestni trg 17.

(698)

Otvoritev gostilniškega vrta.

V nedeljo dne 8. maja t. l. otvoril se bude

v gostilni „pri novem svetu“

na Marije Terezije cesti šte. 14.

gostilniški vrt s kritim salonom in kegljiščem.

Točil bodem izvrstna pristna vina in Koslerjevo marčno pivo ter skrbel za dobra jedila in točno postrežbo.

Na vrtu svira godba c. in kr. pešpolka šte. 27.

Začetek ob 4. uri. Vstopnina prosta.

Za mnogobrojen obisk se priporoča
s odličnim spoštovanjem

(656)

Valentin Mrak
gostilničar.

V slučaju neugodnega vremena vrli se koncert prihodnje
nedelje dne 15. maja t. l.

Viktor Tolazzi

zidarski mojster na Bledu

se priporoča slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, z zagotovljenjem najsolidnejše in najcenejše postrežbe.

Ker se pa tukaj na Bledu dva zidarska mojstra enako piševa, prosim p. n. občinstvo, da bi na moje ime **Viktor**, dobrohotno hotelo se ozirati, ako bodem komu mogel postreči. (605-3)

Ljudevit Borovnik

(106)

(15)

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokranice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki sestanlj.

Vrt se dá v najem.

Jedna izmed najstarejših, najbolj renomiranih umeteljskih in trgovinskih vrtov se dá v najem od 1. oktobra 1908 pod ugodnimi pogoji.

Več se izve pri gospe Fani Ermacora v Ljubljani, Gradišče št. 10, I. nadstropje. (607-3)

Odda se zaradi bolezni za več let trgovina z mešanim blagom z blagom ali brez blaga.

Trgovina je na deželi in v dobrem teku. — Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (590-6)

Prodaja vina.

Imam v kleti pristno istersko črno in belo vino od 16 do 25 kr. liter, postavljeno na kolodvor državne železnice Dignano. Mali vzorčki se ne pošiljajo.

A. M. Pujman, Dignano, Istra.

(589-5)

Zdravišče

Krapinske Toplice na Hrvatskem

od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje, so odprte od 1. aprila do konca oktobra. 30° do 35° E. gorke akrototerme, ki emittentno uplivajo proti protinu, mišični in žilski revmi, in njih posledičnim boleznim. pri iskih, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightijevi bolezni, otrpnenju, kroničnem materničnem vnetju, eksudatu parinterinarnih vezin. Velike bazinske polne, separatne kopeli, kopelji v marmornatih banjah in tušne kopelji, izvrstno urejene potilnice (sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. Priročna stanovanja. Dobro in ne drago gostilno; stalna topli-ka gošča. Obširni senčni sprehodi itd. Od 1. maja vzijo slednji dan omnibusi v Zabok in Polčane. Kopalški zdravnik dr. Ed. M. i. — Brošure se dobe v vseh knjigarnah. Prospekte in poročila pošilja

kopališko ravnateljstvo.

Do 1. junija in od 1. septembra stanovanjske tarife 25% znižane.

Zanimajte se

večar za izborni domači izdelek, za liker iz kranjskih planinskih zelišč, ki se zove

„Triglav“.

Izdeljuje ga J. Klauer v Ljubljani.

Ta liker se mora radi svoje čistote in neprekosljivo zdravilnega učinka na prebavnost najtopleje priporočati ter kot okrepilo ne sme manjkati v nobeni hiši.

Dobiti je v lekarnah gg M. Hardtschlagger-ja in U. pl. Trakoczy-ja, kakor tudi v večini delikatesnih in specerijskih prodajalnic.

Išče se izvežban mojster

kateri bi si upal speljati vodo iz vodnjaka z vodno sesalko in po železnih ceveh 100 metrov daljave v hišo. (702-1)

Kdor želi prevzeti delo naj se obrne na gosp. **Jakoba Srpana**, posestnika v Vel. Laščah.

Baraka

18 m dolga in 11 m široka, pripravna za vse, v prav dobrem stanju, katera je tudi razložljiva, se takoj po ceni prod.

Več pove **Fran Krapež**, kavarnar v „Zvezdi“. (697-1)

J. N. Potočnik

priporoča svoje

krojaško delavnico

na Dunajski cesti števil. 14

v Matijanovi hiši.

Izdeluje moška oblačila kar najboljše in prav po ceni: oskrbuje uniforme c. kr. državnim in železničnim uradnikom.

Posebno se priporoča čt. duhovščini, ker je zelo spreten v izdelavanju duhovniških oblačil, talarjev in menčikov-ov. (613-4)

Na prodaj!

Dva konjica (jukurja) 6 let stara, krotka in brez napak, lepe znanosti in dobro ohranjen na pol pokrit voz se prodaja po ceni.

V.č. se izve v kavarni Mayr v Ljubljani, Špitalske ulice, Filipov avtor. (683-2)

V najelegantnejši opremi s umetniško prilogo izhaja:

„MLADOST“.

Smotra za moderno književnost in umetnost.

Sodelujejo prvaki hrvatske, slovenske in srbske književnosti.

Cena za četrt leta 2 gl. Za dijake 1 gl. 25 kr.

Posamezne številke 40 kr.

Naročbe vzprejemajo vse knjigarne, poštni uradi in

Uprava: Wien, IX., Türkenstrasse 23, II., 2, 19.

Prva številka vsakemu na ogled.

Imate li otroke?

Gotovo! To naj Vam bode tim bolj uzrok, da vporabljate le popolno čisto in rezko-ti prosto milo, s katerim umivate dojenčke in otroke; kajti oistrolugasta mila so za nežno otroško kožo naravnost strup. Kupujte, ako hočete dobro kupiti, posebno v novejšem času z dragocenimi tvarinami znatno zboljšano in spopolnjeno **Doering-ovo milo s sevo**. To milo ne povzroči nikakega zgočega črta, nikake napetosti kože po umivanju, ono je otroško milo par excellence in velja le (334 5) 2

30 kr. komad. V Ljubljani prodajajo na debelo: Avgust Auer, Anton Krisper in Vaso Petričič.

Generalno zastopstvo: A. Mutsch & Co., Dunaj, I., Lugeck 8.

Jako nežno!

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage, pile, lonci (železoliti in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizarstva, tesarska, ključavničarska, kovaška in usnjarska orodja. Štedilniki, peči, kovano in valjano železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke,

Zaradi opustitve trgovine oblastveno dovoljena (603-9)

popolna razprodaja vsakovrstne železnine

po tovarniških cenah.

Najlepša prilika gosp. trgovcem vsakovrstno železnino najceneje si naročiti.

Andr. Druškovič

železarija, Mestni trg št. 9/10.

cement, storje za strop, dratence in drni, vsakovrstne tehnične, vsakovrstna ploščevina: mesingasta, pakfonasta, bakrena, cinkasta, bela in črna in pocinkana. Trombe za vodo in gnojnice; svetilke za vozove; različna kovanja za kočije. Ključavnice, mesingaste ključke, pante in zapahe, plešene omare in pipe za pivo itd. itd.

V gostilni „pri raku“

Krakovski nasip št. 4

se dobe vsak dan

sveži raki.

Za obilna naročila se priporoča s velepospitoivanjem

Ivana Spitzer

(667-2)

gostilničarica.

OUKERIN

350krat sladkejši od cukra, kos 2 kr.

OUKERIN

180krat sladkejši od cukra, kos 1 1/2 kr.

OUKERIN

v malih pastilkah, kos 1 kr.

Pošiljam najmanj 100 kosov proti povzetju.

Jindřich Vojtěch, Nusle Praga.

(425-12)

Trgovcem velik rabat.